

סילבוס – מקצוע היסטוריה

שנה"ל תשע"ט

שכבה י' – שאלון 22281 (70%)

מבנה בחינת הבגרות בהיסטוריה

המקצוע מתפרש על פני תקופה בת כ-2500 שנה – החל מכיבוש ארץ ישראל על ידי היוונים ועד שנות ה-80 של המאה ה-20 – המהפך ועליית שלטון הליכוד. עם זאת, בצירי הזמן ובפרקי המבוא, אנו מלמדים תקופות חופפות שמעניקות רקע לנושאים הראשיים.

מקצוע היסטוריה אם כן, מחולק לחמש תקופות עיקריות/חמישה נושאים עיקריים.

4 נושאי ההיבחנות בבחינת 70%:

פירוט כללי	הנושא	
תקופת בית המקדש השני, מכיבוש היוונים את הארץ, דרך מרד החשמונאים ושלטונם ועד לכיבוש הרומאים את ארץ ישראל, המרד הגדול וחורבן בית המקדש השני. מסגרת זמן: 300 לפנה"ס – 73 לספירה (לא כולל רקע).	1. ממדינת מקדש לעם הספר – תקופת בית שני	
תקופת פרוץ תופעת הלאומיות בישראל ובעמים. הלימודים מתחלקים לשלושה: א. הלאומיות באירופה: מרכיביה, גורמיה, תנועות לאומיות אירופיות לדוגמה והצלחתה (גרמניה, יוון, איטליה – נתון לשיקול דעת המורה). ב. הלאומיות היהודית – הציונית: גורמיה; פעילותו של הרצל; העליות לארץ ישראל והמסגרות שהוקמו בה; פעילותו של אליעזר בן יהודה להחייאת השפה העברית; מלחמת העולם הראשונה והשפעתה על היישוב היהודי בא"י ויחסיו עם העות'מנים. ג. השוואה בין התנועה הלאומית היהודית – הציונית לתנועות האחרות באירופה. מסגרת זמן: המאה ה-17 – המאה ה-20 (לא כולל רקע).	2. לאומיות וציונות – הלאומיות בישראל ובעמים	
בתקופה זו, התלמידים ילמדו על המנדט הבריטי והקמת המחתרות, על המרד הערבי הגדול ועל התקופה של אחרי השואה ותחילת המאבק בבריטים באמצעות המחתרות ("הגנה", "אצ"ל ולח"י). התקופה מתפרשת מתחילת המנדט הבריטי ועד להקמת מדינת ישראל, מלחמת העצמאות על שלביה השונים ועד לסיום המלחמה, הסכמי הפסקת האש ובעיית הפליטים הפלסטינים. מסגרת זמן: 1921 – 1949 (כולל רקע).	3. המאבק להקמת מדינת ישראל ומלחמת העצמאות	
נושא זה מוקדש למספר נושאים בין השנים 1950 – 1990: • תהליך הדה קולוניזציה ועצמאות מדינות האסלאם	4. סוגיות בתולדות מדינת ישראל	

<ul style="list-style-type: none"> • הקהילות היהודיות בארצות האסלאם והיחס אליהן עם הקמת מדינת ישראל ומלחמת העצמאות. • העליות למדינת ישראל בין השנים 1948 – 1960 וקשיי העולים. • מדיניות כור ההיתוך בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל והמעבר למדיניות הרב תרבותיות. • אחת ממלחמות ישראל (ששת הימים או יום הכיפורים) – נתון לשיקול דעת המורה המלמד. <p style="text-align: right;">מסגרת זמן: 1920 – 1990 (כולל רקע).</p>		
---	--	--

שימו לב:

נושאים 1 – 4 נלמדים לקראת בחינת הבגרות החיצונית בהיסטוריה (שסמלה 22281) ומשקלה 70% מהציון הסופי.

נושא ההיבחנות בהערכה הבית ספרית (30%):

<p>נושא זה נלמד בכמה היבטים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • עליית הנאצים לשלטון (1920 – 1933) והגורמים לכך. • האידיאולוגיה הנאצית על שלל עקרונותיה. • הפיכת גרמניה לנאצית בשנות ה-30. • היחס של גרמניה ליהודים בה בשנות ה-30. • פרוץ מלחמת העולם השנייה • הקמת הגטאות והחיים בהם – קשיים והתמודדות • הרחבת המלחמה • "הפתרון הסופי" – שלבים – בורות הירי, מחנות ההשמדה, צעדות המוות. • המרד בגטאות 	<p>5. עליית הנאצים, מלחמת העולם השנייה והשואה.</p>	
---	---	--

שימו לב:

נושא 5 נלמד במחצית השנייה של כיתה י"א – לאחר בחינת בגרות החורף של תלמידי השכבה. נושא זה מוערך באמצעות עבודות/ סיור. נושא זה הוא 30% מהציון הסופי בבגרות.

נושאי ההוראה בשנה"ל תשע"ט – שכבה י'

בשכבה י' יילמדו השנה שני נושאים.

הנושא הראשון: ממדינת מקדש לעם הספר – תקופת בית שני

במסגרת נושא זה יילמדו התלמידים את הנושאים הבאים:

- ציוני דרך עיקריים במדינה היהודית החשמונאית.
- כיבוש רומא ודפוסי השלטון הרומי בארץ – שלטון עקיף ושלטון ישיר.
- מלכות הורדוס.
- שלטון הנציבים הרומים.
- המרד הגדול של היהודים ברומאים: גורמים, תוצאות והשפעות.
- המרכז היהודי ביבנה ופועלו של ריב"ז להמשכה של היהדות.

הנושא השני: לאומיות וציונות – הלאומיות בישראל ובעמים

במסגרת נושא זה יילמדו התלמידים את הנושאים הבאים:

- השינויים שיצרה הלאומיות המודרנית במפה האירופית – מקונגרס וינה ועד חוזה ורסאי.
- מרכיביה של הלאומיות המודרנית והגורמים לצמיחתה.
- תנועה לאומית אחת לדוגמה ומאבקה לעצמאות (גרמניה, יוון או איטליה) – בחירת התנועה הלאומית היא ע"פ שיקול דעת המורה.
- הגורמים לצמיחת התנועה הלאומית היהודית – הציונות.
- פועלו של הרצל – כתיבה, הקמת התנועה הציונית, מו"מ עם המעצמות והצעת אוגנדה.
- הגורמים לעליות הראשונות
- רעיונות ועקרונות העליות הראשונות: כיבוש העבודה, כיבוש השמירה, כיבוש השפה.
- המסגרות שהוקמו בעליות הראשונות: ארגוני שמירה, תחיית השפה העברית – א. בן יהודה.
- מלה"ע הראשונה: הקשיים של היישוב היהודי בא"י ויחס השלטון העות'מני אליו, רשת ניל"י.
- הצהרת בלפור.
- נקודות דמיון ושוני בין התנועות הלאומיות באירופה ובין התנועה הציונית.

חובות לימודיות

כללי – תלמידי שתי השכבות מחויבים לבצע את כל העבודות, הבחנים והמבחנים, כמו כן לשמור על התנהלות והתנהגות תקינה על מנת לקבל את הציון הגבוה ביותר.

ציון – בלימודי ההיסטוריה אין משתמשים בספר לימוד חיצוני אלא בחוברת שהצוות הפיק. על התלמיד להביא את הספר לשיעורי המקצוע. כמו כן עליו להביא כל חומר מצולם שחולק לו. אי הבאת הציון ייחשב כפגיעה בהתנהגות – והתנהלות עקבית כזו תביא לפגיעה בציון ההגשה הסופי.

התלמיד צריך להביא מחברת לשיעורים – כזו שתתאים לו. מומלץ לא להשתמש בעפרון אלא רק בעט (עדיף כחול או שחור), שכן אין לכתוב בעפרון במבחני המקצוע. ניתן להשתמש במדגשים ובציוד אחר.

התנהלות והתנהגות – על התלמיד להגיע כאמור על ציודו לבית הספר (חוברת, מחברת וכלי כתיבה), עליו לכבד את המורה ואת התלמידים בכיתה ולהימנע משימוש בטלפון. יש להגיע בחולצת בית ספר ובלבוש מכבד. התנהגות פסולה ולא מכבדת תביא לפגיעה בהערכת המורה ולבסוף גם בציון ההגשה.

חובות לימודיות בשנה"ל תשע"ט – שכבה י'

מחצית א'	מחצית ב'
<ul style="list-style-type: none"> • 2 מבחנים מסכמים – 70% (30% + 40%) • בוחן אחד – 20% • הערכת מורה (תלמידאות) – 10% 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 מבחנים מסכמים – 70% (30% + 40%) • בוחן אחד – 20% • הערכת מורה (תלמידאות) – 10%
<p>* ייתכן כי במחצית זו יתאפשר סיור + עבודה שיחליפו את הבוחן.</p>	

מבנה הציונים במקצוע ההיסטוריה

מבנה הציונים הכללי במהלך כל שנות לימודי המקצוע

החל משנה"ל תשע"ו נכנסה ללימודי היסטוריה (כמו גם לשאר המקצועות) הרפורמה, על פיה, יחולק מקצוע ההיסטוריה בעצם לשני ציונים עיקריים:

א. ציון 70% (שאלון 22281) – ציון זה מורכב בעצם מארבעת הנושאים שאליהם נבחנים בבחינת הבגרות החיצונית. ציון 70% מחולק לשניים:

1. 21% – שמהווים את כל מה שהתלמיד עשה, למד, השיג ונבחן במשך שנתיים בבית הספר. בעצם, זהו ציון שבית הספר נותן לו על סמך הישגיו. ציון זה, גם הוא מחולק לשלושה:
 - 20% ציון סופי כיתה י'
 - 50% ציון סופי כיתה י"א
 - 30% ציון בחינת המתכונת (המכונה גם "מגן")
2. 49% – בחינת בגרות חיצונית שעליה מופקד משרד החינוך והוא זה שנותן את הציון.

ב. ציון 30% (שאלון 22283) – זהו ציון המבוסס כולו על עבודות ופרויקטים בית ספריים על נושא מסוים (השואה), ובית הספר הוא זה שנותן את הציון הסופי.

ציון הבגרות הסופי בהיסטוריה אם כך מורכב:

מציון 70% (החולק בעצמו ל-21% אותם נותן ביה"ס על סמך הישגי התלמידים ול-49% בחינת בגרות חיצונית) ומציון 30% - הערכה בית ספרית: עבודות, פרויקטים ועוד (ציון זה מוענק ע"י בית הספר).

לתשומת לבכם:

במהלך כל שנות התיכון – במערכת המשו"ב, הציונים יוצגו כשניים נפרדים :

ציון סופי ל70% (שאלון 22281)

ציון סופי ל30% (שאלון 22283)

רק בתעודת הבגרות תקבלו ציון סופי המורכב משני השאלונים.

מבנה הציונים בשנה"ל תשע"ט – שכבה י'

מחצית א'	מחצית ב'
<ul style="list-style-type: none">• מבחן ראשון – 30% על בית שני• בוחן אחד – 20% על הלאומיות• מבחן שני – 40% על בית שני ולאומיות• הערכת מורה (תלמידאות) – 10%	<ul style="list-style-type: none">• מבחן ראשון – 30% על בית שני ולאומיות• בוחן אחד – 20% על הלאומיות• מבחן שני – 40% - מסכם שנתי• הערכת מורה (תלמידאות) – 10%
	* ייתכן כי במחצית זו יתאפשר סיור + עבודה שיחליפו את הבוחן.

דרכי התקשרות – צוות היסטוריה

ניתן לתקשר ולהציף בעיות באמצעות מערכת המשו"ב. כמו כן ניתן לבקש את מספרי הטלפון של חברי הצוות באופן פרטני.